

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-3-47 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-27/308-98
Karar Tarihi : 2.4.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Aydın ÇELEN, Ali Fuat KOÇ

C. BİLDİRİMDE

20

BULUNAN : Arzum Elektrikli Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Av. Saadet Aslı KUCUROĞLU
Pekin & Bayar Ortak Avukat Bürosu
Ahular Sokak No.15 34337 Etiler - İstanbul

D. TARAFLAR

: Turkish Household Appliances B.V.
Prins Bernhardplein 200, 1097 JB, Amsterdam HOLLANDA

İbrahim Nuri KOLBAŞI
Abdi İpekçi Cad. No:165 Bayrampaşa İstanbul

30

Talip Murat KOLBAŞI

Ali Osman KOLBAŞI

Yasemin Rezan KOLBAŞI

Aliye KOLBAŞI

Ayşe KOLBAŞI

40

Zeynep Figen PEKER

Firuz Firuzan KOLBAŞI

E. DOSYA KONUSU: Arzum Elektrikli Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.'nin toplamda sermayesinin %49'una tekabül edecek olan hisselerinin Turkish Household Appliances B.V. tarafından devralınması suretiyle ortak girişim tesis edilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

50

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 11.3.2008 tarih ve 1518 sayı ile giren ve en son 18.3.2008 tarih ve 1688 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet

Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 21.3.2008 tarih ve 2008-3-47/Öİ-08-AÇ sayılı Birleşme/Devralma Raporu, 28.3.2008 tarih ve REK.0.07.00.00-120/47 sayılı Başkanlık Önergesi ile 08-27 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- 60
- Arzum Elektrikli Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş. hisselerinin %49'unun Turkish Household Appliances B.V. tarafından devralınması işlemi sonucunda 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (c) bendi anlamında bir ortak girişim tesis edildiği,
 - Söz konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında bildirim tabi olduğu, ancak bu işlem sonucunda bir hakim durum yaratılmasının veya var olan bir hakim durumun güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde sınırlandırılmasının söz konusu olmaması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde bildirim konusu işleme izin verilebileceği,
 - Hissedarlar Sözleşmesi ile satıcılara getirilen rekabet yasağının ortak kontrolün bitiminden sonraki bir dönemi içermeyecek şekilde düzenlenmesi halinde, rekabet yasağının yan sınırlama sayılarak işleme verilen izin kapsamında değerlendirilebileceği,
 - Yukarıda belirtilen değişikliğin yapılmaması halinde anılan hükme bu haliyle 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet tanınamayacağı
- 70
- kanaat ve sonucuna ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

80 **H.1.1. Arzum Elektrikli Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Arzum)**

Arzum Türk yasaları uyarınca kurulmuş bir anonim şirket olup, şirketin ünvanı Güney İthalat ve Pazarlama Anonim Şirketi iken 4 Ocak 2008 tarih ve 6970 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edildiği üzere Arzum Elektrikli Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi olarak tadil edilmiştir. Şirketin ana sözleşmesi uyarınca başlıca faaliyet alanı televizyon, radyo, teyp ve teyp bandı, pikap mekanik ve elektrikli ev ve el aletleri, elektrikli ve mekanik saatler, bisiklet, çocuk arabası, oyuncaklar, tartı ve ölçü aletleri, hırdavat ve kırtasiye emtiası, oto ve bisiklet yedek parça aksam, edevat ve aksesuarı gibi madde ve malzemelerin ithalatı, pazarlanması, toptan perakende alım satımı ihracatı ve ticaretidir. Şirket faaliyet konusu içindeki ürünleri doğrudan doğruya ithal edebileceği gibi bunları tamamen ya da kısmen imal de edebilir.

90

Arzum, aşağıda yer alan küçük ev aletleri ve kişisel bakım ürünlerinin ticareti işi ile uğraşmaktadır¹:

- Gıda hazırlama aletleri (mutfak robotu, el blenderi, mikser, narenciye sıkacağı, katı meyve sıkacağı, kahve öğütücü, rende, yemek hazırlama işinde kullanılan her türlü elektrikli ev aleti),

¹ Arzum'un şu an itibarıyla söz konusu ürünler bakımından herhangi bir üretim faaliyeti bulunmamaktadır.

- 100
- Pişirme Kızartma aletleri (fritöz, ekmek kızartma, tost makinesi, düdüklü tencere, tencere, tava, ızgara, güveç makinesi, set üstü ocak, ekmek yapma makinesi),
 - İçecek hazırlama aletleri (su ısıtıcı, çay makinesi, kahve makinesi, türk kahvesi makinesi, semaver, bitkisel çay makinesi),
 - Temizlik aletleri (elektrikli süpürgeler, pratik dikey süpürgeler, şarjlı el süpürgeleri),
 - Kişisel bakım aletleri (saç şekillendiriciler, saç kurutma makineleri, banyo baskülü, saç kesme makinesi, traş makinesi, epilasyon aleti),
 - Ütü,
 - Bebek bakımına ilişkin aletler (mama hazırlama robotu, mama ısıtıcı, biberon ısıtıcı, sterilizatör, hava nemlendirici, ateş ölçer, oda termometresi, nemölçer, göğüs pompası, bebek telsizi),
- 110
- İnfrared Isıtıcılar,
 - Sağlık ürünleri (tansiyon ölçer, ateş ölçer),
 - Aspiratörler (davlumbaz ve sürgülü aspiratörler),
 - Şofben.

Arzum'un devralma işlemi öncesi ortaklık yapısına aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 1- Arzum ortaklık yapısı

Pay Sahibi	Pay Oranı (%)
Talip Murat Kolbaşı	(.....)
Zeynep Figen Peker	(.....)
Yasemin Rezan Kolbaşı	(.....)
İbrahim Nuri Kolbaşı	(.....)
Aliye Kolbaşı	(.....)
Ayşe Kolbaşı	(.....)
Ali Osman Kolbaşı	(.....)
Firuz Firuzan Kolbaşı	(.....)
TOPLAM	100,00

- 120 Arzum'un yönetim kurulu üyeleri; İbrahim Nuri Kolbaşı, Talip Murat Kolbaşı, Ali Osman Kolbaşı ve Yasemin Rezan Kolbaşı'ndan oluşmaktadır.

Arzum'un hali hazırda Arzum Dış Ticaret ve Pazarlama A.Ş. ve Feliks Elektrikli Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. olmak üzere iki adet iştiraki bulunmaktadır. Küçük ev aletleri ve kişisel bakım ürünlerinin ticareti alanında faaliyet gösteren söz konusu şirketlerin ortaklık yapıları aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır.

Tablo 2- Arzum Dış Ticaret ve Pazarlama AŞ ortaklık yapısı

Pay Sahibi	Hisse Adedi
İbrahim Nuri Kolbaşı	(.....)
Talip Murat Kolbaşı	(.....)
Yasemin Rezan Kolbaşı	(.....)
Ali Osman Kolbaşı	(.....)
Arzum	(.....)
TOPLAM	10.950.000

Tablo 3- Feliks Elektrikli Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret AŞ ortaklık yapısı

Pay Sahibi	Hisse Adedi
İbrahim Nuri Kolbaşı	(.....)
Talip Murat Kolbaşı	(.....)
Yasemin Rezan Kolbaşı	(.....)
Ali Osman Kolbaşı	(.....)
Arzum	(.....)
TOPLAM	2.050.000

Arzum'un 2007 yılı cirosu 107.932.345 YTL 'dir².

Ayrıca Arzum'un ortaklarından İbrahim Nuri Kolbaşı, Talip Murat Kolbaşı, Ali Osman Kolbaşı ve Yasemin Rezan Kolbaşı'nın küçük ev aletleri ticareti alanında faaliyet gösteren Güney Avrasya Dış Ticaret Kolektif Şirketi'nde hisseleri bulunmaktadır. Dosya konusu devralma işlemini düzenleyen Hisse Alım ve Taahhüt Anlaşması uyarınca Güney Avrasya Dış Ticaret Kolektif Şirketi fesih edilecektir.

140

Tablo 4- Güney Avrasya Dış Ticaret Kolektif Şirketi ortaklık yapısı

Pay Sahibi	Hisse Adedi
İbrahim Nuri Kolbaşı	(.....)
Talip Murat Kolbaşı	(.....)
Ali Osman Kolbaşı	(.....)
Yasemin Rezan Kolbaşı	(.....)
Zeynep Figen Kolbaşı	(.....)
Aliye Kolbaşı	(.....)
TOPLAM	1.200

H.1.2. Turkish Household Appliances B.V.

Devralan Turkish Household Appliances B.V., 17.1.2008 tarihinde Hollanda kanunları uyarınca, küçük ev aletleri alanında faaliyet göstermek ve yatırım yapmak üzere kurulmuştur, fakat hali hazırda herhangi bir faaliyeti ve söz konusu alanda herhangi bir yatırımı bulunmamaktadır. Sınırlı sorumluluğa sahip ve Türk hukukuna göre anonim şirket yapısına karşılık gelen bir yapıda tüzel kişidir. Arzum'un hisselerine yapılacak olan yatırım şirketin ilk yatırımı ve faaliyeti olacaktır. Dosya mevcudu bilgi ve blegeden, devralan şirketin veya bu şirketi kontrol eden tüzel kişilerin Türkiye'de Arzum'un faaliyet gösterdiği alanlarda aktif olan herhangi bir iştirakinin veya kontrol ettiği ortaklığın bulunmadığı anlaşılmıştır. Turkish Household Appliances B.V.'nin yönetici müdürleri Klaus Müllner ve Robert Romain'dir.

150

Turkish Household Appliances B.V.'nin sermayesinin %100'ü Hollanda'da kurulu bir tüzel kişi olan "Cooperatieve Turkish Opportunities U.A."ye aittir. Cooperatieve Turkish Opportunities U.A.'nin ise (i) Ashmore Private Equity Turkey Fund 1 Limited Partnership ve (ii) Ashmore Private Equity Turkey Management Limited olmak üzere iki üyesi bulunmaktadır.

160

² Söz konusu ciro konsolide ciro olup Arzum yanında, Arzum'un iştirakleri olan Arzum Dış Ticaret ve Pazarlama AŞ ve Feliks Elektrikli Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret AŞ'nin yapmış olduğu satışları da içermektedir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

170

1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesine göre, devralma işlemlerinde devre konu mal veya hizmetlerle tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal veya hizmetlerden oluşan pazar ilgili ürün pazarını oluşturmaktadır. Dolayısıyla belirli bir ürün ve onunla yüksek ikame edilebilirliği olan diğer ürünlerden oluşan pazar ilgili ürün pazarının tanımında temel alınmaktadır.

180

Ancak, "İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz"un 20. paragrafı doğrultusunda işlemin alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından bu aşamada endişe yaratmadığı dikkate alındığından, ilgili ürün pazarı tanımı yapılmasının gerekli olmadığı kanaati oluşmaktadır. Bu nedenle Arzum'un faaliyetleri bakımından ilgili ürün pazarı tanımlamasına söz konusu dosya bakımından gidilmemiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili ürünlerin tüm Türkiye'de satış ve dağıtımının yapıldığı ve ülke genelinde rekabet koşullarında bölgeler bazında belirgin farklılıklar olmadığı göz önüne alınarak ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti" olarak belirlenmiştir.

190

H.3.Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. İşlemin Değerlendirmesi

200

Tasarlanan devralma işlemi Arzum'un toplam sermayesinin % 49'unu temsil eden 15.781.920 adet B sınıfı hissenin devralan şirket tarafından sermaye artışı ve hisse devri yoluyla iktisap edilmesinden ibarettir. Tasarlanan devralma işleminin arkasındaki ekonomik ve stratejik gerekçe, devralan şirketin devralma işlemi vasıtasıyla gelişme göstermeye devam eden Türkiye pazarında önemli bir yatırım imkanı yakalamayı hedeflemesidir. Bu devralma işlemi neticesinde devralan şirket, Türkiye küçük ev aletleri ve kişisel bakım ürünleri pazarında ilk defa yatırım yapmış olacaktır. Söz konusu hisse iktisabı Rekabet Kurulu'ndan onay alınmasından sonra ve her bir aşamada sermaye artışı ve hisse devri işlemlerinin yapılması ile iki aşamalı olarak gerçekleştirilecektir.

210

Arzum hisselerinin devralan tarafından iktisap edilmesi ve söz konusu hisse iktisabından sonra hissedarlar arasındaki ilişkiler, taraflar arasında 29.2.2008 tarihinde imzalanmış olan "Hisse Alım ve Taahhüt Anlaşması"nda ve yine taraflar arasında 29.2.2008 tarihinde paraflanarak üzerinde mutabık kalınan İlk Sermaye Artışını takiben yürürlüğe girecek olan "Hissedarlar Sözleşmesi"nde düzenlenmektedir.

Taraflar arasında mutabık kalınan ve İlk Sermaye Artışını takiben yürürlüğe girecek Hissedarlar Sözleşmesi uyarınca devralan şirket "B Sınıfı Hissedar" olarak, Satıcı Hissedarlar ise "A Sınıfı Hissedarlar" olarak tanımlanmıştır. İlk Alım ve İlk Sermaye Artışı itibarıyla Arzum, 5 üyeden oluşan bir Yönetim Kurulu tarafından yönetilecektir. A Sınıfı Hissedarlar, yönetim kurulu üyesi olarak seçilmek üzere üç kişiyi aday gösterme hakkını haiz olacaklar ve B Sınıfı Hissedar yönetim kurulu üyesi olarak

seçilmek üzere iki kişiyi aday gösterme hakkını haiz olacaktır. Yönetim Kurulu Başkanı, A Sınıfı hissedarlar tarafından atanan yönetim kurulu üyelerince teklif edilen adaylar arasından seçilecektir.

220

Yönetim Kurulu toplantı nisabının oluşması için 4 üyenin hazır bulunması gerekecektir. Hissedarlar Sözleşmesi'nin 4. maddesinde sayılmakta olan Ayrılmış Konular hariç olmak üzere yönetim kurulu toplantılarındaki tüm kararlar toplantıda hazır bulunan üyelerin salt çoğunluğuyla alınacaktır. Hissedarlar Sözleşmesinin 4. maddesinde sayılmakta olan Ayrılmış Konular hakkında karar almak için ise en az bir B Sınıfı Hissedarı temsil eden yönetim kurulu üyesinin olumlu oyu gerekecektir. Yine Hissedarlar Sözleşmesinin 4. maddesinde sayılmakta olan Ayrılmış Konular hakkında, ilgili Kanun çerçevesinde Genel Kurul seviyesinde alınacak kararlar için de B Sınıfı Hissedar veya onun vekillerinin kabul oyları gerekecektir.

230

Yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde, A ve B sınıfı Hissedarlar Arzum üzerinde doğrudan, Arzum'un iştirakleri olan Arzum Dış Ticaret ve Pazarlama AŞ ve Feliks Elektrikli Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret AŞ'de ise dolaylı olarak ortak kontrole sahip olacaklardır.

240

1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinde yer alan tanımlamaya göre bir işlemin Tebliğ kapsamında bir devralma sayılabilmesi için hisseleri devredilen teşebbüsün kontrolünde bir değişiklik olmalıdır. Ayrıca aynı maddede "Amaçlarını gerçekleştirmek üzere işgücü ve mal varlığına sahip olacak şekilde bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkan ve taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmayan ortak girişimler (joint venture) teşebbüsler arası birleşme ve devralma kabul edilmekte ve bunlar hakkında Tebliğ'in 4. maddesindeki koşullara bağlı olarak Kurul'dan izin alınması gerekmektedir. Teşebbüsler arası bu türden bir işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ'in ilgili maddesi çerçevesinde birleşme ve devralma sayılabilmesi için taşınması gereken unsurlar şunlardır:

250

- Ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması,
- Ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması,
- Ortak girişimin, taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisinin olmaması.

Bu noktada bildirim konusu hisse devri sonucunda, 1997/1 sayılı Tebliğ anlamında yukarıda sayılan unsurlar bakımından bir ortak girişimin ortaya çıkıp çıkmayacağını değerlendirilmesi gerekmektedir.

H.3.1.1. Ortak Kontrol Altında Bir Teşebbüsün Bulunması

260

Ortak kontrol, iki ya da daha fazla teşebbüsün veya kişinin bir diğer teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulayabilme gücüne sahip olmasıdır. Belirleyici etki, bir teşebbüsün stratejik ticari faaliyetlerini ilgilendiren kararlarını engelleyebilme gücünü ifade eder. Ortak kontrol, eşit oy hakkı veya karar alma organlarında temsilde eşitlik, veto haklarının kullanılması, oylamalarda ortak hareket edilmesi ya da fiili kontrole sahip olunması gibi çeşitli yollarla sağlanabilir.

Devralma işlemi sonrasında Arzum hisselerinin %49'u B sınıfı hissedar olan Turkish Household Appliances B.V.'nin mülkiyetine geçecektir. Yukarıda da açıklandığı

270 üzere, taraflar arasında akdedilen “Hisse Alım ve Taahhüt Anlaşması” ve “Hissedarlar Sözleşmesi” uyarınca devir işlemi sonrasında A ve B sınıfı hissedarların Yönetim Kurulunu birlikte belirlemeleri ve Arzum’un yönetimine ilişkin konularda birlikte karar almaları öngörülmektedir. Özellikle Ayrılmış Konular olarak belirlenmiş olan stratejik kararlarda her iki tarafında olumlu görüşü aranmakta olduğu görülmektedir. Her iki sınıf hissedarların da stratejik konularda yönetim kurulu ve genel kurulda belli bir yönde karar alınmasını engelleme olanağına, diğer bir deyişle veto yetkisine sahip olduğu anlaşılmaktadır.

280 Arzum’un hisse devri sonrasında oluşacak genel kurul ve yönetim kurulu karar alma süreçleri dikkate alındığında, teşebbüsün kontrolünün A ve B sınıfı hissedarlar arasında paylaşılacağı, başka bir ifade ile her iki sınıf hissedarların ortak kontrolünde olacaktır.

280 **H.3.1.2. Ortak Girişimin Bağımsız Bir İktisadi Varlık Olması**

290 Ortak girişimin devamlılık arz edecek şekilde (lasting basis) özerk bir iktisadi varlığın tüm fonksiyonlarını yerine getirmesi gerekmektedir. Bu gereklilik ortak girişimin, aynı pazarda faaliyet gösteren diğer firmaların normal şartlar altında yerine getirdikleri işlevleri yerine getirebilmesi anlamına gelmektedir. Pazara girmeksizin, ana teşebbüslerin ticari faaliyetlerinden spesifik olarak birini ifa etmek üzere kurulmuş ortak girişimlerin bağımsız iktisadi varlık olduklarını ileri sürmek mümkün olmayacaktır. Ayrıca ortak girişim faaliyet konusunu gerçekleştirebilmek üzere bir yönetime; personel de dahil mali, taşınır ve taşınmaz malvarlıklarını da içeren yeterli kaynaklara sahip olmalıdır. Arzum yıllardır ilgili ürün pazarında faaliyette bulunmakta, bu pazardaki diğer firmaların yerine getirdikleri işlevleri yerine getirmekte ve bu amaçla gerekli maddi ve gayri maddi varlıklara sahip bulunmaktadır. Dolayısıyla Arzum’un bağımsız bir iktisadi varlık olduğu görülmektedir.

300 **H.3.1.3. Taraflar Arasındaki Veya Taraflarla Ortak Girişim Arasındaki Rekabeti Sınırlayıcı Amacı Veya Etkisinin Olmaması**

310 Tarafların ortak girişimin faaliyet gösterdiği ilgili ürün pazarında aktif olmamaları, ana teşebbüslerden sadece birinin ilgili ürün pazarındaki faaliyetine devam etmesi ya da ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet göstereceği ilgili ürün pazarındaki tüm faaliyetlerini ortak girişime devretmeleri hallerinde bağımsız teşebbüsler arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu riski bulunmamaktadır. Şu anda ortak girişim işleminin taraflarından Turkish Household Appliances B.V.’nin ve bu teşebbüsle aynı ekonomik birlik içinde yer alan teşebbüslerin Arzum’un faaliyet gösterdiği pazarlarda herhangi bir faaliyetleri yoktur. İşlemin diğer tarafı olan A sınıfı hissedarlar olan gerçek kişilerin bir kısmının söz konusu alanlarda faaliyet gösteren Güney Avrasya Dış Ticaret Kolektif Şirketi’nde hisseleri bulunmakla birlikte, dosya konusu devralma işlemini düzenleyen Hisse Alım ve Taahhüt Anlaşması uyarınca söz konusu şirket fesih edilecektir. Ayrıca A sınıfı hissedarlara, Hissedarlar Sözleşmesi’nin “Rekabet Etmeme ve Teklif Etmeme” başlıklı 8. maddesi ile, Arzum’un faaliyet alanlarında rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir. Açıklamalar ışığında işlemin taraflar arasındaki ya da taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı bir amaç ya da etkisinin bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

Bu değerlendirmeler çerçevesinde, Arzum'un % 49 oranındaki hisselerinin Turkish Household Appliances B.V.'ye devri yoluyla 1997/1 sayılı Tebliğin 2. maddesinin (c) bendi anlamında bir ortak girişim tesis edildiği anlaşılmaktadır.

320 1997/1 sayılı Tebliğin 4. maddesi ve bu Tebliğ'de değişiklik yapan 1998/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde teşebbüslerin ilgili ürün pazarındaki toplam pazar paylarının %25'i veya toplam cirolarının 25 trilyon TL'yi aştığı birleşme/devralmaların izne tabi işlemler olduğu belirtilmiştir. Mevcut dosya bakımından pazar payı ve cirosu dikkate alınacak teşebbüs Arzum'dur.

Arzum'un 31.12.2007 tarihi itibarıyla sahip olduğu ciro 107.932.345 YTL'dir. Pazar payı eşiğinin aşılmış olmadığı değerlendirilmiştir, 25 milyon YTL ciro eşiğinin aşılması nedeniyle bildirim konusu işlem izne tabidir.

330 17.1.2008 tarihinde kurulmuş olan Turkish Household Appliances B.V.'nin Arzum'un hisselerine yapacağı yatırım şirketin ilk yatırımı ve faaliyeti olacaktır. Devralan şirketin veya bu şirketi kontrol eden tüzel kişilerin Türkiye'de Arzum'un faaliyet gösterdiği alanlarda aktif olan herhangi bir iştirakinin veya kontrol ettiği ortaklığın bulunmadığı dikkate alındığında dosya konusu devralma işlemi sonrasında yoğunlaşma oluşmamakta, işlem öncesinde tek bir grubun kontrolünde olan Arzum, iki teşebbüsün ortak kontrolüne geçmektedir.

Diğer yandan Arzum'un faaliyet gösterdiği pazarlarda giriş engellerinin yüksek olmadığı, özellikle ithal ürünlerin pazarda rekabetçi baskıyı artırdığı dikkate alınmıştır. Ayrıca, dosya mevcudu bilgi ve belgeden Arzum'un ürün grupları bazında pazar paylarının yüksek sayılabilecek bir pazar payına sahip olmadığı anlaşılmıştır. Bu çerçevede temel olarak "küçük ev aletleri ve kişisel bakım ürünleri" pazarının rekabetçi olarak nitelendirilebilecek yapısıyla birlikte değerlendirildiğinde, yoğunlaşma doğurmayan devralma işleminin rekabet üzerinde olumsuz etkiler doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

H.3.2. Yan Sınırlamaların Değerlendirilmesi

350 Hissedarlar Sözleşmesi, rekabet yasaklarına ilişkin olarak özetle şu hükümleri içermektedir:

- Hissedarlar Sözleşmesi Madde 6 uyarınca A Sınıfı Hissedarlar (Satıcı Hissedarlar), kendi aralarında yapabilecekleri hisse devirleri hariç olmak üzere sahip oldukları hisselerini İlk Kapanış Tarihinden itibaren 5 (beş) yıl süreyle herhangi bir üçüncü gerçek ve/veya tüzel kişiye satmamayı, devretmemeyi veya sair surette elden çıkarmamayı taahhüt etmektedirler.

360 - Hissedarlar Sözleşmesi Madde 8 uyarınca Her bir A Sınıfı Hissedar, B Sınıfı Hissedarın (Devralan) yazılı onayını almadan, 31 Aralık 2010'a kadar veya hissedar olmaya devam ettiği müddetçe artı bundan sonra 2 (iki) yıl müddetle, hangisi daha uzun olursa, Türkiye Cumhuriyetinde, dolaysız veya dolaylı olarak, ne kendisi ne de İştiraklerinin veya Birinci Kademe Yönetiminin, kendi adına veya başka herhangi bir kişi veya şirket ile birlikte ya da başka bir surette: (i) Şirketin işiyle aynı veya benzer türde olan veya Şirketin işiyle rekabet etmesi muhtemel olan herhangi bir işletmeyi kurmayacağını, yürütmeyeceğini, böyle bir işletmeye yatırım yapmayacağını veya

370 böyle bir işletmede hiçbir sıfatla herhangi bir ekonomik ilgi veya menfaate sahip olmayacağını; (ii) ayda 2.000 USD (ikibin Amerikan Doları) (veya bunun başka bir para birimiyle eşdeğeri) tutarından daha fazla brüt maaş alan herhangi bir Şirket çalışanı veya danışmanını Şirketteki görevinden istifa etmesi veya ayrılması ve başka yerde çalışması için (B Sınıfı Hissedarın önceden yazılı rızası haricinde) teşvik etmeyeceğini veya etmeye çalışmayacağını; (iii) Şirketin mevcut veya muhtemel herhangi bir müşterisi veya tedarikçisini veya Şirketin görüşmeler yapmakta olduğu herhangi bir işletmeyi Şirket ile iş yapmaması veya iş yapmayı bırakması için teşvik etmeyeceğini veya etmeye çalışmayacağını; (iv) Şirket ile herhangi bir müşteri, çalışan, danışman, tedarikçi veya işletme arasındaki ilişkiye olumsuz bir biçimde müdahale etmeyeceğini; ve (v) Şirketin hizmetlerinden herhangi birini üçüncü taraflar önünde kötülemek veya eleştirmek için herhangi bir harekette bulunmayacağını veya Şirketin ticari münasebetlerine zarar veren veya engel olan herhangi bir hareket veya karar içine girmeyeceğini taahhüt etmektedir.

380

Dosya mevcudunda yer alan bildirim formunda, getirilen rekabet yasaklarına ilişkin olarak aşağıdaki açıklamalara yer verildiği anlaşılmaktadır:

“Bildirim Formu’nda belirtildiği üzere ALICI’nın Türkiye pazarında herhangi bir faaliyeti, yatırımı ve dolayısıyla deneyimi bulunmamaktadır ve bu işlem vasıtasıyla ilk defa ilgili ürün pazarına giriş yapacaktır. ALICI’nın sektöre yabancı olması ve sektörün çok dinamik olması nedeniyle bildirim konusu işlemin başarılı bir şekilde gerçekleşebilmesi için Satıcı Hissedarlar için bazı rekabet yasaklarının getirilmesi gerekmektedir.

390

Taraflar arasında mutabık kalınan ve yukarıda belirtilen rekabet ve devir yasakları ise ARZUM’un faaliyetlerini tasarlanan işleminden sonra da taraflara tam iktisadi fayda sağlayarak sürdürebilmesi amacıyla düzenlenmiştir. Buna ek olarak söz konusu rekabet ve devir yasaklarının diğer bir gerekçesi ise ALICI’nın ARZUM üzerinde yapacağı yatırımı güvence altına almak istemesidir.

400

Rekabet Kurulu’nun geçmiş kararları uyarınca, rekabet yasakları süresi, coğrafi kapsamı, konusu ve tabi tuttuğu kişiler bakımından birleşme devralma işleminden beklenen amacın elde edilmesinde makul gereklilik sınırlarını aşmadığı sürece, yan sınırlama kapsamında kabul görmekte ve izin verilen işlemlerle birlikte uygulanabilmektedir. Taraflar, söz konusu tasarlanan işlemde yer alan rekabet yasaklarının bu koşulları sağladıklarına ve bu doğrultuda yan sınırlama sayılarak devralma işlemi ile birlikte izin verilmesi gerektiğine inanmaktadırlar. “

410

Genel olarak birleşme ve devralma işlemlerine ilişkin anlaşmalarda yer verilen bazı sınırlamaların yan sınırlama kavramı çerçevesinde yoğunlaşma işlemi ile birlikte değerlendirilebilmesi için sınırlama; yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve yoğunlaşmanın yürütülebilmesi için gerekli olmalıdır, sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olmalıdır ve orantılı olmalıdır.

Ortak girişimlerde getirilen rekabet yasakları, taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonu riskinin ortadan kaldırılmasına hizmet etmektedir. Bu özelliği nedeniyle ortak girişim işlemlerinde taraflara getirilen rekabet yasaklarının yoğunlaşma işlemi ile doğrudan ilgili ve gerekli oldukları kabul edilmektedir.

420 Yan kısıtlama olarak tanımlanacak düzenlemenin, yoğunlaşma işleminin kaçınılmaz sonucu olmadığı müddetçe, üçüncü kişi ya da teşebbüslerin ekonomik davranışlarını etkileyecek ya da bu teşebbüslerin zararına olacak herhangi bir kısıtlama içermemesi gerekmektedir. Yukarıda yer verilen rekabet yasakları bu yönüyle değerlendirildiğinde yasaklamanın sadece satıcılar için getirildiği görülmektedir. Dolayısıyla rekabet yasağına ilişkin ilgili hükümler, yasaklamanın getirilebileceği kişiler bakımından makuldur.

Bir kısıtlamanın yan sınırlama olarak kabul edilmesinde, yalnızca kısıtlamanın niteliğinin değil aynı zamanda kapsamının, süresinin ve coğrafi uygulama alanının da işlemin yürütülebilmesi için gerekli olandan fazla sınırlanmış olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

430 Ortak girişim işlemlerinde getirilen rekabet yasağının yan sınırlama sayılabilmesi için rekabet yasağının kapsadığı coğrafi alanın ve faaliyetlerin, ortak girişimin faaliyetleriyle sınırlı olması gerekmektedir. Dosya konusu işlemde rekabet yasağının Arzum'nun faaliyetlerine ve faaliyetlerin bulunduğu coğrafi pazarlara yönelik olarak getirildiği ve bu yönüyle makul olduğu görülmektedir.

440 Ortak girişimlerde rekabet yasağı ana şirketlerin ortak girişimle rekabet etmemesi şeklinde ortaya çıkmaktadır. Söz konusu rekabet yasağı ana şirketlerin pazardan çekilmesi veya pazara hiç girmemesi anlamına gelmektedir. Ana şirketlerin pazara girmemesi, gerek ana şirketler arasındaki, gerekse ana şirketlerle ortak girişim arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonu riskini önemli ölçüde azaltmaktadır.

450 Diğer yandan ana şirketlerin ortak girişimle rekabet etme yasağının belirli bir süre ile sınırlı olması gerekmektedir. Önceki Kurul kararlarında, ortak girişim hissedarlarına getirilen rekabet yasaklarının kural olarak ortak girişimde hissedar oldukları süre ile sınırlı olması değil, tarafların ortak kontrollerinin devam ettiği sürece geçerli olması öngörülmüştür. Ortak girişim işlemlerinde öngörülen rekabet yasağının süresinin, tarafların ortak kontrollerinin devam ettiği müddeti aşmaması gerektiği kabul edilmekte ve kontrolü paylaşan ortaklara, ortak kontrolü paylaştıkları sürece rekabet yasağı getirilmesi makul sayılmaktadır. Geçmiş tarihli Kurul kararlarında bunun gerekçesi olarak, ortak girişimin taraflarının sonradan yapacakları hisse devrinin yeni bir devir işlemi olduğu için bu devir sırasında satıcı hissedara rekabet yasağının getirilebileceği, bu nedenle hisse devri sonrasında geçerli olacak rekabet yasaklarına ortak girişimin kurulduğu anda değil, bu hisse devri sırasında karar verilmesi gerektiği açıklamalarına yer verilmiştir.

460 Dosya konusu devralma işlemi ile birlikte Her bir A Sınıfı Hissedar için, B Sınıfı Hissedarın (Devralan) yazılı onayını almadan, 31 Aralık 2010'a kadar veya hissedar olmaya devam ettiği müddetçe artı bundan sonra 2 (iki) yıl müddetle rekabet yasağı getirildiği görülmektedir. Diğer bir deyişle satıcılara hissedarlıkları süresince ve kontrolden ayrıldıktan sonra iki yıl için rekabet yasağı getirilmektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere, ortak girişim işlemlerinde rekabet etme yasağının ortak kontrolün devam ettiği süre ile sınırlı olması gerekmektedir.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

470 1- Bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına,

480 2- Hissedarlar Sözleşmesi ile satıcılara getirilen rekabet etmeme ve müşteri/çalışanlara teklif götürmeme yükümlülüklerinin süresinin söz konusu kişilerin Arzum Elektrikli Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.'deki ortak kontrollerinin devam ettiği süre ile sınırlandırılması kaydıyla bildirim konusu işleme izin verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.